

J. R. HANNULA

**»ETTET TUNTENUT
ETSIKKOAIKASI»**

**TAMPEREELLA 1940
TEKIJÄN KUSTANNUKSELLA**

1940
TAMPEREEN TYÖVÄEN KIRJAPAINO

»ETTET TUNTENUT ETSIKKOAIKAASI.»

Silloin tällöin on erikoisemmin puhjennut esille kysymys: onko ihmisellä vapaata tahtoa vai eikö.

Vastaan tässä lyhyesti näin: ilmentyneessä elämässä vapaa tahto on jokaisena päivänä lunastettava. Jos vallattomuutta, laiskottelua tai välinpitämättömyyttä otaksutaan tahdon vapaudeksi, niin erehdytään. Mielivaltainen tahto ei ole vapaa, sillä sitä sitovat tekojen ja laiminlyöntien karmalliset seuraukset. Tahdon vapaus tunnustetaan jatkuvasti sellaisessa olemisessä ja toiminnassa, jossa ihminen tahdossaan palvelee ja ilmentää Jumalan tahdon välttämättömyyttä. Tällöin tahto on voittaja ja vapaa.

Mutta mikä on Jumalan tahto? Tietääkö sitä kukaan? Sen tietävät suuret Mestarit, Jumalan Pojat. Heidän johdollaan on jokainen ihminen kutsuttu tietämään ja toteuttamaan Isän tahtoa.

Ytimekkäimmin Isän tahdon seuraamisen tie esitetään Matteuksen 5, 6 ja 7 luvuissa. Tämän evankeliumin eli hyvän sanoman on Pekka Ervast uudelleen järjestänyt ja selityksillä va-

rustanut kirjaksi Vuorisaarna. Siinä kirjassa esitetään käytännöllinen tie vapaan tahdon toiminnalle ja siihen toimintaan harjaantumiselle.

Mutta ihmiskunta kirkkoineen, kansoineen ja valtioineen ei toistaiseksi ole paljoakaan välittänyt Vuorisaarnassa viitoitetusta vapaan tahdon tiestä. Tästä johtuu, että kansat, kirkot ja valtiot joutuvat jatkuvasti kokemaan mielivaltaisen tahdon karmallisia kahleita: vaikeuksia, koulauksia ja sortumisia. Joudutaan vuodattamaan kyyneliä ja verta. Valaistaksemme asiaa käsittelemme kolmea historiallista tapahtumaa: Palestiinaa, Eurooppaa yleensä ja erikoisesti Suomea.

Uudessa Testamentissa kerrotaan, että kun Jeesus opetuslapsineen kulki kohti Jerusalemia, lähestyi kaupunkia ja näki sen, niin hän itki kaupungin tähden. Hän sanoi, että viholliset hävittävät kaupungin niin, ettei siihen jätetä kiveä kiven päälle sentähden, »ettet tuntenut etsikkoaikaasi». Ja niin sitten kävikin. Juutalaiset menettivät isänmaansa ja ovat jo lähes parituhatta vuotta joutuneet esittämään vaeltavan juutalaisen osaa, josta heidät pelastaisi hylkäämänsä Messiaan ja hänen oppinsa omaksuminen.

Toisena esimerkkinä mainitsemme H. P. Blavatskyn. Hän esiintyi itämaisten Mestarien lähettinä ja sanoi, että jos Länsimaat vastaanottavat Mestarien teosofisen sanoman, niin niille alkaa uusi onnellisempi aika. Mutta, lisäksi

Blavatsky, elleivät Länsimaat vastaanota teosofista sanomaa, tulevat ne kokemaan ennen kuulumattoman luhistumisen. Ja kuinka kävi? Aluksi oltiin hämmästyneitä jopa ihastuneitakin Blavatskyn teosofiasta, mutta ennen pitkää käännettiin kaikki pilkaksi. Europa puolestaan koki valtavan murhenäytelmän vuosina 1914—18. Sama murhenäytelmä jatkuu silminnähdessä kohti luhistumistaan — ellei yllättävää järjen heräämistä tapahdu.

Sitten Suomi. Tulimme kuin kohtalon käskystä ilman sotajoukkoa valtiollisesti itsenäiseksi 1917. Mutta talvella 1918 puhkesi ja raivosi sisäinen veljessota. Ja nyt talvella 1939—40 Suomi joutui sotaan Venäjää vastaan, josta yleisenä arvosteluna on lausuttu, että sotilaallisesti Suomi selviytyi kunnialla, mutta muuten silvottuna.

Suomen suhteen on huomattava, että täällä esiintyi merkillinen Tietäjä, teosofis-ruusuristiläisen sanoman perustava työntekijä ja alkuunpanija Pekka Ervast, jonka opettaja-asemasta olen ennen perusteellisesti selvää tehnyt. Hän puhui, kuinka Suomella on erikoinen mahdollisuus tulla teosofisesti ajattelevaksi sivistyskansaksi. Ei miekan, vaan totuuden tiedon kansaksi. Mutta veljessota pääsi puhkeamaan, kun ei Suomen kansa, eivät sen henkiset valiojoukot kyenneet yhteistyössä Pekka Ervastin kanssa seuraamaan teosofista ihannetta, se on totuuden johtotähteä ja veljeyden mittapuuta. Sitten

1939—40 tapaus. Esitelmässään »Suomen tulevaisuus», julkaistu Ruusu-Ristissä 1928 Pekka Ervast m.m. sanoo: »Jos nyt vielä jonkun aikaa olemme historiallisesta välttämättömyydestä, ulkonaisten olojen pakoittamina valmiit ylläpitämään sotalaitosta, on tämä kuitenkin kansamme elämässä ohimenevä ilmiö, sillä toisenlainen on meidän tehtävämme Europassa. Ei miesten kunnia ole siinä, että saavat kuolla ase kädessä, eikä nuorukaisten siinä, että oppivat marssimaan uljaasti ja ryhdikkäästi.» Vuonna 1927 pidetyssä pika- ja konekirjoitetussa julkaisemattomassa esitelmässään »Suomen itsenäisyys ja kohtalon käsi» Pekka Ervast m.m. sanoo: »Ja tahtoisin lisätä, mutta en sano sitä ehdottomana ehtona tällä hetkellä: meidän kansamme tehtävänä tulee olemaan riisuutua täydellisesti aseista.» Ja hän lisää: »Tämä tietysti tuntuu tällä hetkellä hullulta ihmisistä: meillä on Venäjä tuolla, se hyökkää heti meidän kimppuumme. Mutta minä sanon: niin ei tulisi tapahtumaan, vaan jos Suomen kansa uskaltaa sen tehdä, vaikkapa Europan kansojen nimessä, silloin kukaan ei uskalla siihen koskea; on aivankuin kansa silloin olisi uskaltanut julistautua pyhäksi ja koskemattomaksi.»

Näin sanoo suuri, vastuunalainen henkinen Johtajamme Pekka Ervast. Ja meidän oma ymmärryksemme yhtyy häneen.

Täydellistä aseista riisuutumista — jossa kyllä

on kansamme turva ja pelastus — Pekka Ervast ei vielä sillä hetkellä, v. 1927, esittänyt ehdottomana ehtona. Mutta ehdottomana ehtona hän jo silloin — noin 13 vuotta sitten — esitti erään toisen asian. Näin hän sanoo: »Siihen tarvitaan myös, että meidän kansamme rakentaa tiedon yhteyden henkimaailman kanssa; ei mitään spiritististä yhteyttä, vaan yhteyden kansan suoje-lushengen ja hänen auransa kanssa. On välttämätöntä, käyttäkseni vanhaa nimitystä, että saadaan fyysillisesti yhteys kansan sisimmän hengen kanssa mysterion välityksellä, semmoisen opiston välityksellä, joka on tietoisesti yhteydessä Väinämöisen ja hänen henkensä kanssa. Se on ehdoton ehto, jotta meidän kansamme sitten pääsisi henkisesti kansana uudestisyntymään. Tuommoinen kansan uudestisyntyminen on niin mahtava ja merkillinen asia, ettei se saata toteutua ellei ole valiojoukko, joka itse on uudestisyntynyt.»

Tämä ehdoton ehto jäi Pekka Ervastin eläessä toteutumatta. Uudestisyntynyt valiojoukko puuttui, tai jos sitä joukkoa oli, oli se liian heikko ja harvalukuinen. Ja niin jouduimme 1939—40 kokemaan väkevämmän-oikeuden, sodan kaikine siitä johtuvine seuraamuksineen.

— — —

Kuulen jo epäilijäin kysymyksen: riippuuko kokonaisen kansan tai kansojen kohtalo, onni tai onnettomuus jonkun yksityisen ihmisen ja hänen

sanomansa hylkäämisestä tai vastaanottamisesta? Johtuuko Juudan kansan jo lähes parituhatta vuotta kestänyt onnettomuus siitä, että se kansa hylkäsi Jeesuksen Kristuksen ja hänen oppinsa? Johtuuko Europan nykyinen onnettomuus siitä, että se hylkäsi H. P. Blavatskyn ja hänen esittämänsä teosofisen sanoman? Johtuuko Suomen kansan veljessota 1918 ja sota 1939—40 ja niiden aiheuttama onnettomuus siitä, ettemme riittävässä määrässä vastaanottaneet Pekka Ervastia ja hänen sanomaansa? Eräs vakava ja harrasmielinen ystäväni huomautti minulle äskettäin: riippuvatko noin suuret asiat tuollaisesta seikasta, noin pienestä syystä, melkeinpä kuin »niksistä»? Ystäväni oli tuota sanoessaan milteipä pyhästi loukkaantunut.

Näinollen yritän vastata tuohon kysymykseen lyhyesti, kuitenkin riittävän asiallisesti ja valaisevasti.

Lähtekäämme siitä toteamuksesta, että elämässä vallitsee karma, jääväämätön syyn ja seurauksen laki: *mitä kylvätte, sitä niitätte*. Tämän todetessamme emme esiinny syyttäjinä emmekä tuomareina, vaan vapaata tahtoa edellyttävän välttämättömyyden ilmentäjänä ja kunnioittajana. Syvennymme Viisasten viisauteen. Vuoriisaarnan viisaus osoittaa synn luhistumiseen. Näin siinä sanotaan: »Ja jokaista, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, voidaan verrata tyhmään mieheen, joka rakensi

huoneensa hiekalle. Ja rankkasade lankesi ja virrat tulivat ja tuulet puhalsivat ja töytäsivät sitä huonetta vastaan, *ja se kaatui, ja sen kaatuminen oli suuri.*» (Harvennus meidän.)

Näin sanoo Viisaus.

Ja sitten nuo mainitsemamme kolme historiallista tapausta. — Juudan kansa oli vakavasti uskonnollinen, mutta uskonnollisuudessaan suvaitsematon, ahdasmielinen, erittäin itsepäinen ja väkivaltainen. Heidän jumalansa oli koston henki, täynnä vihaa ja hävityksen halua kaikkia naapuriheimoja ja kansoja kohtaan. Tästä syystä heidän kansallinen elämänsä yleensä — poikkeuksien vahvistaessa sääntöä — tiesi hävityksen uhkaa toisille kansoille. Täten he aiheuttivat itselleen karmallisen kohtalon, joka vuorostaan uhkasi heitä itseään tuholla.

Europän kristikunta vuorostaan on kääntänyt Kristuksen totuuden ja rakkauden opin suorastaan vastakohtakseen. Väkevämmän oikeudella se on pyrkinyt valloittamaan, hallitsemaan ja sortamaan toisia maanosia ja kansoja. Siten Europän kansat ovat luoneet itselleen karmallisen kohtalon, joka vuorostaan uhkaa heitä itseään luhistumisella.

Suomen kansa on muinaiselta perinnöltään tietäjien kansa, laulun ja soiton kansa. Se ei ole kansalliselta luonteeltaan sotainen valloittaja, vaan henkisen sivistyksen ihailija ja luoja. Se on sisukas kansa. Kuitenkin sen sisuun sisältyy

kylmyyttä, itsepäisyyttä, riitaisuutta. Sitäpaitsi kansamme on nykyisen historiansa aikana joutunut ikäänkuin apinoimaan sotaisia Europan kansoja. Se on unohtanut ja laiminlyönyt oman sivistystehtävänsä ja matkinut toisia. Tämä seikka on omiansa yhdistämään Suomen kohtalon Europan kohtaloon: luhistumiseen.

Näin siis huomaamme, että sekä Palestiina että Europa ja nyt Suomikin ovat ryhtyneet rakentamaan hiekalle. Kun sitten karmalliset seuraukset, tuulet ja tulvat ja virrat tulevat, niin hiekalle pystytetty rakennus kaatuu — ellei ajoissa muutosta tapahdu.

Tästä siirrymmekin toiseen tärkeään kohtaan. Tämä tärkeä kohta on siinä, että elämässä ei vallitse vain jääväämätön karma vaan karman sisällä tai takana myös isällinen Kaitseلمus. Tämä kaitseلمus vaikuttaa aina, mutta vaaran uhatessa se erikoisesti rientää apuun. Kaitseلمuksen apua oli, kun Jeesus Kristus tarjosi auttavan kätensä Juudan kansalle ja ihmiskunnalle. Oli Kaitseلمuksen apua, kun H. P. Blavatsky tarjosi teosofisen sanoman Länsimaille. Kaitseلمuksen apua oli kun Pekka Ervast tarjosi auttavan käden Suomelle, teosofiselle liikkeelle, kirkolle ja yliopistolle ja ihmiskunnalle.

Mutta tässäpä vuorostaan nousee uusi pulma, milteipä traagillinen seikka: Kaitseلمus ei voi antaa apuaan väkisin! Ei yksityiselle ihmiselle, ei ryhmille eikä kansoille. Paha kyllä levittäytyy

väkivaltaisesti, mutta hyvä ei. Hyvä tarjoaa apuaan, mutta ei pakota. Hyvä tarjoaa apuaan ja toivoo, että ihmiset vapaaehtoisesti ottaisivat sen vastaan. Vastaanotto olisi siinä, että otettaisiin vastaan Kaitselmuksen Lähetti ja hänen sanomansa, käytännölliset neuvonsa, ja ryhdyttäisiin yhteistyöhön hänen kanssaan. Ei yhteistyöhön loputtomasti epäillen tai puolella sydämellä, vaan harkiten, luottamuksellisesti ja kaikin voimin. Kun niin tapahtuu, silloin kaikki menee hyvin. Jos Palestiina olisi vastaanottanut Jeesuksen Kristuksen ja ryhtynyt yhteistyöhön hänen kanssaan ja johdolla, silloin kaikki olisi mennyt hyvin. Jos Länsimaat, Europa ja Amerika olisivat vastaanottaneet Blavatskyn ja hänen teosofiansa, silloin olisivat asiat lähteneet kehittymään parempaan suuntaan. Jos Suomi — tai edes riittävän suuri ja voimakas valiojoukko — olisi vastaanottanut Pekka Ervastian ja ryhtynyt käsi kädessä yhteistyöhön hänen kanssaan ja johdolla, silloin ei olisi ollut veljessotaa 1918, eikä sotaa 1939—40 olisi tarvittu, vaan paha ja uhkaava karma olisi voitu yhteisvoimin voittaa, ja kaikki olisi mennyt hyvin.

— — —

Edessämme on edelleen eräs tärkeä asia: onnettomuudesta on viisastuttava. Tätä asiaa käsitellessämme rajoitumme yksinomaan omaan maahamme, Suomeen, vaikkakin esityksemme samalla voi olla yleispätevä kaikkialla.

Oma luonteemme ja oma karmamme on tehnyt meille onnettomuuden mahdolliseksi. Mutta onnetonkaan kokemus ei mene hukkaan, jos siitä viisastutaan. Onnettomuuden kohdatessa ihmiset yleensä muuttuvat hiukan sovinnollisemmiksi, vakavamielisemmiksi, ehkä henkevämiksi. Mutta pahimman vaaran mentyä ihmiset yleensä ovat taipuvaisia painumaan entisille raitteilleen, s.o. entisiin uskomuksiinsa ja periaatteisiinsa. Ehkä hiukan herkistytään ja siveellisestikin lujitutaan, mutta pysytään kuitenkin entisissä, onnettomuuteen johtaneissa periaatteissa. Niin ryhdytään milteipä suoralta kädeltä valmistelemaan seuraavaa onnettomuutta. Sillä samat periaatteet luonnollisesti johtavat samoihin tuloksiin. Siksi voimme kansana kokonaisuudessaan kysyä itseltämme: aijommeko edelleen pysyä ja jatkaa väkevämmän-oikeuden periaatteessa? Aijommeko edelleenkin järjestyä puolueihin, jotka kiistelevät vallasta ja hajottavat kansakokonaisuutta? Vai alammeko jo kansanakin oivaltaa, että meitä ei pelasta väkevämmän-oikeus, eivät puolueet, ei demokratia, ei byrokratia eikä monarkia sellaisenaan, vaan elävä ihmisyyys, totuus ja sen veljellinen käytäntöön soveltaminen. Siis kansakunnan elämään enemmän totuutta, rehellisyyttä, enemmän veljeyttä, ihmisyyttä!

Ei ole ensinkään samantekevää, millainen maailmankatsomus ihmisillä on. Siksi kysymme: haluammeko kirkkoina ja lahkoina edelleen pysyä

ja ehkä lujittua entisissä uskomuksissamme? Muistakaamme kuitenkin: kylväessämme jatkuvasti ohdaketta älkäämme toivoko saavamme niittää vehnää. Jos me protestanttisina ja kato-
 lisina kirkkoina haluamme edelleen pysyä ja
 kenties lujittua ympimähkäisessä, henkisesti kat-
 soen hedelmättömässä dogmi-uskossamme, tai
 kulutamme etsikkoaikamme tyhjiässä muotome-
 noissa, »pyhissä» eukaristeissamme, niin ajatel-
 kaamme vakavasti ortodoksisen kirkon kohtaloa.

Samaa tilintekoa itsemme kanssa voimme toi-
 mittaa kaikissa vapaamuurariveljeskunnissamme.
 Malja ilman sisältöä on yhtä tyhjän kanssa.
 Ruumis ilman henkeä on kuollut.

Entä meillä teosofisissa seuroissa? Entä teo-
 sofis-ruusuristiläisessä liikkeessä? Tahdommeko
 yhä ja kaikkialla jatkaa epäveljeydessä, suvait-
 semattomuudessa ja ahdasmielisyydessä? Kulu-
 tammeko etsikkoaikamme henkisessä, älyllisessä
 ja tunteellisessa laiskottelussa? Tai uinailemmeko
 kalseassa välinpitämättömyydessä? Ainakin teo-
 sofeina meidän pitäisi ymmärtää, että yksistään
 tuo kalsea välinpitämättömyys — puhumatta-
 kaan muusta pahasta — riittää viemään luhistu-
 miseen. Teosofeina tulisi meidän olla selvillä
 siitä, että olemme vastuussa sekä toiminnastamme
 että laiminlyönneistämme. Olemmehan kutsutut
 luomaan uudestisyntyneen henkisen valiojoukon,
 toteuttamaan sen ehdottoman ehdon, joka on
 edellytyksenä kansamme uudestisyntymiselle.

Lopuksi tunnemme kohtalon yhteyttä Suomen tuhansiin kouluihin ja arvoisiin opettajiin. Kunnoltamme suuriarvoista valistustyötänne. Mutta asettuessamme tänä tilinteon päivänä teidän ja meidän lapsiemme ja nuorisomme asemaan täytyy meidän sanoa: jo riittää! Vai aijommeko materialistisen pintapuolisella opetuksellamme ja kasvatuksellamme saattaa lapsemme ja nuorisomme yhä loitommaksi todellisesta Itsestään, Ihmisestä ja ihmisyydestä? Aijommeko elämän nousevien ristiriitojen edessä edelleen saivarrellen tai viisastellen tai tekopyhää loukkaantuneisuutta osoittaen tukkia lastemme ja nuorisomme suun? Kun he kyselevät selvyyttä ihmiselämän vakavaan ongelmaan, niin kiviäkö me heille annammekin leivän asemasta? Miksemme opettajina itse seuraa Opettajaa? Miksemme avaa sielumme silmiä näkemään mitä elämä on? Miksemme nöyrry ja vaivaudu kulkemaan Opettajamme antaman vuorisäärän viiden käskyn tietä totuuden temppeeliin? Eihän sokea voi sokeata taluttaa. Kun sensijaan kuljemme Mestarin viitoittamaa totuuden tietä, silloin totuus kulkijalle selviää. Opettajina ja kasvattajina muistaakamme Mestarin sanat silloin kun hän ensin oli asettanut lapsen heidän keskelleen: voi niitä, jotka johtavat lapsia harhaan! Tahdommeko edelleen täyttää lastemme mielen sota-jumalan palvonnalla — jotta h e sitten aikuisina olisivat kypsät järjettömään toistensa pään poikki hak-

kaamiseen? Koulun uudestisyntyminen on välttämätön. Kansakouluja ja yliopistoja myöten.

Ja miksi me jättäisimme juutalaisten tavalla syrjään suurimman Tietäjämme Pekka Ervastian? Tutustukaamme hänen kirjoihinsa ja opetuksiinsa ja pyrkikäämme järjestymään niin, että kykenisimme voittajina osallistumaan hänen aloittamaansa ja johtamaansa henkiseen työhön. Silloin voi parempi päivä Suomellemme koittaa.

Kirjallisuutta:

Pekka Ervast:

Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa.

Hinta 18:—.

Kiusausten koulussa. Hinta 15:—.

Valoa Pohjolasta. Hinta 3:—.

Johannes Kotipelto:

Miten tulin teosofiksi? Hinta 5:—.

Totuudenetsijä. Hinta 12:—.

J. R. Hannula:

Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta

I—V. Hinta yht. 75:—.

Pekka Ervastin asema. Hinta 5:—.

Ihminen, mitä mietit. Hinta 15:—.

Sananen vielä Pekka Ervastin asemasta.

Hinta 3:—.

Uudestisyntyvä temppeli. Hinta 10:—.

Hinta 3:—